

REFERAT Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse 2022-2025 d. 03-06-2024

Mødedato Mandag d. 03. juni 2024 kl. 16:00

Mødested Udvalgsværelset

Mødedeltagere Thue Lundgaard (Ø), Annette Westh (A), Anja Rosengreen (F), Ole S. Nielsen (O), Sune Raunkjær (V), Susan Eirfeldt (V), Kirsten A. Lauritsen (A)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Anmodning fra Social- og Boligstyrelsen om fornyet behandling af central udmelding vedrørende t	4
Workshop om behov for boliger til borgere med demens og særlige behov.....	6
Orientering om Halsnæs HjælpemiddelService.....	8
Orientering om ny model for forebyggende hjemmebesøg.....	9
Orientering fra formanden.....	11
Underskriftsark.....	12

Punkt 220: Godkendelse af dagsordenen

00.00.00-G01-221-21

Indstilling

Dagsorden godkendt.

Beslutning

Dagsordenen godkendt

Punkt 221: Anmodning fra Social- og Boligstyrelsen om fornyet behandling af central udmelding vedrørende borgere med udviklingshæmning og dom til anbringelse på sikret afdeling

27.03.40-P00-1-24

Sagens kerne

Social- og Boligstyrelsen har d. 22. november 2023 udsendt en anmodning om fornyet behandling af central udmelding vedrørende borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Styrelsen vurderer, at der er udfordringer på det eksisterende tilbud Kofoedsminde med de fysiske og faglige rammer i forhold til behovet på landsplan og at forsyningen bør sikres via etablering af et yderligere tilbud i Vestdanmark. Kommunerne skal præsentere en fælles samlet løsning til Styrelsen den 31. december 2024. Der er i regi af KKR nedsat en fælleskommunal styregruppe og arbejdsgruppe, som går i gang med opgaven.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse tager orienteringen til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse

Beslutning

Direktionens indstilling taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Kofoedsminde er en højt specialiseret sikret institution for voksne med udviklingshæmning og dom, som har begået personfarlig kriminalitet. Beboere på Kofoedsminde er ikke fundet straffede til at afsone deres dom i et almindeligt fængsel og derfor indskrives de på Kofoedsminde, som er et botilbud under Servicelovens § 108. Kofoedsminde er i lighed med fængsler forpligtet til at modtage borgere, hvor domssystemet har fastlagt, at de skal afsone på stedet. Siden 2014 er der sket mere end en fordobling af behovet for pladser på Kofoedsminde, og derfor har Kofoedsminde løbende måtte udvide på grund af modtagepligten. Gennem årene har Social- og Boligstyrelsen fulgt udviklingen på Kofoedsminde. Styrelsen har første gang i 2019 og igen i 2023 udtrykt bekymring for den faglige kvalitet og de fysiske rammer på stedet i lyset af de komplekse behov hos borgerne, der opholder sig der.

I 2019 bad Styrelsen med en central udmelding kommunerne (i regi af de fem KKR-områder) om at forholde sig til udfordringerne på Kofoedsminde. På daværende tidspunkt meldte kommunerne samstemmende tilbage til Styrelsen, at man havde tillid til Kofoedsmindes håndtering af opgaven. KKR-områderne i Nord-, Midt- og Syddanmark påpegede dog, at hvis der var behov for et nyt tilbud, kunne det med fordel oprettes i Vestdanmark. I 2020 valgte Socialministeriet at nedsætte en tværgående arbejdsgruppe med deltagelse af bl.a. KL, som skulle drøfte nogle af de udfordringer, der findes på Kofoedsminde blandt andet i forhold til objektiv finansiering og kvalitet. Denne arbejdsgruppe har ikke afsluttet sit arbejde endnu.

Social- og Boligstyrelsen er fortsat af den opfattelse, at der eksisterer problemstillinger på Kofoedsminde, som påvirker målgruppen. Styrelsen har derfor d. 22. november 2023 udsendt en central udmelding vedrørende borgere med udviklingshæmning og dom til fornyet behandling i kommunerne (2. udgave fra marts 2024 vedlagt som bilag). Anmodningen bygger på kommunalbestyrelsernes afrapportering på den centrale udmelding fra december 2020 samt status fra Kofoedsminde (januar 2023).

Styrelsen vurderer, at det er uhensigtsmæssigt med kun ét tilbud i landet, fordi det skaber så stor en volumen hos én leverandør, at det bl.a. forværrer de i forvejen vanskelige rekrutteringsvilkår. Styrelsen tilkendegiver, at dette skal ses i sammenhæng med, at borgere der får en foranstaltningsdom, ofte har en kombination af en varigt nedsat psykisk funktionsevne sammenholdt med andre komplekse problemstillinger, såsom psykiske lidelser og misbrug. At kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats stiller således særlige krav til medarbejdernes kompetencer, herunder uddannelse og erfaring, normeringen på tilbuddet samt medarbejdernes kendskab til den enkelte borgers funktionsniveau.

Styrelsen beder i den fornyede centrale udmelding kommunerne om at tilvejebringe en samlet koordineret løsning vedrørende dimensionering af, hvor og hvordan borgerne skal placeres. Ligeledes beder Styrelsen kommunerne om at tilvejebringe en koordineret løsning, der bidrager til at sikre de faglige forhold som målgruppen har behov for. Styrelsen beder kommunerne om at beskrive en samlet løsning for at etablere en sikret institution i Vestdanmark.

Det fælleskommunale perspektiv

Kommunerne har i regi af de fem KKR-områder drøftet den centrale udmelding med Styrelsen flere gange, og KL har deltaget i møderne. Kommunerne er under ét alle af den opfattelse, at det er en omfangsrig opgave, både ressourcemæssigt, fagligt og økonomisk, som Styrelsen stiller kommunerne. Ligeledes har kommunerne fremført overfor

Styrelsen, at der foreligger et opdateret datagrundlag fra Kofoedsminde, som bl.a. viser forbedringer mht. kapacitet og kvalitet. Kommunerne har også overfor Styrelsen fremført, at Region Sjælland har imødekommet stigningen i behovet ved at udvide pladstallet på Kofoedsminde, såvel som Socialtilsynet løbende har godkendt det faglige arbejde på Kofoedsminde.

Det er påpeget overfor Styrelsen flere gange, at kommunerne har svært ved at realisere løsninger, der ikke indbefatter, at der tilvejebringes økonomiske løsninger sammen med staten. At løse de udfordringer som Styrelsen fremfører omkring Kofoedsminde, er meget vanskeligt for en kommune med de anlægslofter og den anlægsramme kommunerne aktuelt er underlagt. Kravene til en sikret institution, der skal rumme udviklingshæmmede domfældte borgere, er meget store. Der arbejdes derfor på at finde alternative løsninger i et samarbejde på tværs af sektorer, potentielt med regionerne, potentielt med staten. Disse problemstillinger har Styrelsen på nuværende tidspunkt ikke ville forholde sig til. Styrelsen fastholder, at kommunerne skal tilvejebringe en koordineret løsning på problemstillingerne, der findes på Kofoedsminde. Kommunerne er blevet givet en frist til d. 31. december 2024. Styrelsen har tilkendegivet, at man er villig til, at kommunerne frembringer flere scenarier eller modeller til løsninger.

Proces omkring besvarelse af den fornyede behandling

Der er nedsat en fælleskommunal styregruppe og arbejdsgruppe, som går i gang med opgaven. Arbejdsgruppen vurderer i første omgang det fremtidige kapacitetsbehov ud fra en række faktorer såsom udvikling i beboerantallet på Kofoedsminde, udvikling i målgruppen, udvikling i antal psykiatripladser mv. Arbejdsgruppen er i færd med at indsamle dette data. Kapacitetsbehovet vil være afgørende for beskrivelserne af de forskellige scenarier, og hvordan beboerne placeres på henholdsvis Kofoedsminde og et eventuelt nyt tilbud i Vestdanmark.

Den fornyede behandling er endnu ikke et driftspålæg fra styrelsen, men lovgivningen tilskriver, at Styrelsen kan pålægge en kommunalbestyrelse eller et Regionsråd at etablere et tilbud til målgruppen. Hvis et driftspålæg realiseres, vil det på sigt kunne resultere i forøgede udgifter for de 98 kommuner, da oprettelsen af et nyt tilbud i Vestdanmark vil være en betydelig ekstraudgift, som Styrelsen pålægger kommunerne. Udgiften vil bl.a. dække over afskrivning på anlæg, driftsudgifter, afskrivning på tomme pladser på Kofoedsminde mv. Det vurderes fx, at 10 nye pladser koster ca. 43,7 mio. årligt inkl. afskrivning på forventede tomme pladser på Kofoedsminde.

Kofoedsminde finansieres ved objektiv finansiering, dvs. at alle kommuner betaler en andel af udgifterne fordelt efter kommunens befolkningstal uanset anvendelsen af pladserne. Halsnæs Kommunes udgift til den objektive finansiering af Kofoedsminde er i 2024 1,7 mio. kr.

Lov- og plangrundlag

Lov om Social Service §§ 13 b og 13 c: Lovgivningen giver Social- og Boligstyrelsen beføjelse til at udmelde målgrupper eller særlige indsatser (centrale udmeldinger), hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommunerne i en eller flere regioner. Styrelsen kan i sidste ende give kommunerne driftspålæg i forhold til at oprette og drive tilbud.

Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service (Bek. nr. 1239 af 22/11/2019): Kommunalbestyrelsen for Lolland Kommune har jf. bekendtgørelsen pligt til at etablere en særlig sikret afdeling på Kofoedsminde og til i dette tilbud at modtage personer, som i henhold til dom eller retskendelse skal optages i et særligt tilbud, jf. § 108 stk. 7 nr. 1-3 i lov om social service. Region Sjælland er leverandør af pladserne på Kofoedsminde.

Høring, dialog og formidling

Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse vil blive løbende orienteret om arbejdet med løsningsforslag på baggrund fra orienteringer fra KKR.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Anmodning om fornyet behandling af central udmelding vedrørende sikret afdeling

Punkt 222: Workshop om behov for boliger til borgere med demens og særlige behov

27.42.00-A00-4-24

Sagens kerne

Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse godkendte på mødet den 13. maj procesplanen for arbejdet med demensområdet og for borgere, som har behov for både en omfattende socialfaglig indsats og pleje. Administrationen fremlægger hermed en overordnet plan for den workshop, som det er besluttet af afholde efter sommerferien, til godkendelse.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Udvalget godkender den overordnede plan for workshoppen.

Beslutningskompetence

Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse.

Beslutning

Direktionens indstilling godkendt

Sagsfremstilling

Demografiudviklingen viser, at antallet af ældre i Halsnæs Kommune vokser og vil gøre det i årene fremover. Derved sker også en stigning i antallet af borgere med demens. På socialområdet ses også en stigning i antallet af borgere med særlige behov, som lever længere. Disse borgere når et punkt i deres liv, hvor nødvendigheden af en socialfaglig indsats reduceres og behovet for pleje stiger. Halsnæs Kommune har tilrettelagt en proces, der ser på det samlede behov for de to grupper.

Det er aftalt mellem udvalgsformanden og formanden for Ældrerådet og godkendt af Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse, at Ældrerådet inddrages i processen omkring arbejdet med demensområdet. Helt konkret er det besluttet, at der afholdes en workshop med deltagelse af både Ældrerådet og Udvalget samt relevante fagpersoner. Udvalget besluttede derudover, at Handicaprådet også inviteres til at deltage i workshoppen. Det blev også foreslået, at der inviteres en eller to borgere eller pårørende. Administrationen foreslår, at der inviteres en beboer og/eller en pårørende fra hvert plejecenter / botilbud, som kan deltage i drøftelserne ved bordene.

Workshoppen forventes at blive afholdt i tidsrummet fra 16.00 til 19.00.

Forslag til program for workshop:

- Oplæg om arbejdet med demens og borgere med særlige behov i Halsnæs Kommune indeholdende:
 - Antal borgere med demens og særlige behov nu og i fremtiden
 - Boliger til borgere med demens og borgere med særlige behov
 - Erfaringer fra andre steder om arbejdet med borgere med demens og særlige behov herunder faglighed og boformer
 - Krav til faglighed og medarbejdere
- Workshop ved borde - udvalgsmedlemmer er bordformænd, der sikrer, at der produceres en planche, der giver input til det videre arbejde
- Fælles opsamling

Administrationen vil inddrage input fra workshoppen i det videre arbejde med udarbejdelse af forslag til den fremtidige organisering af arbejdet med demens og muligheden for at etablere et tilbud til borgere, som har behov for både en omfattende socialfaglig indsats og pleje i Halsnæs Kommune.

Høring, dialog og formidling

Der er modtaget høringssvar fra Ældrerådet

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser

Bilag

Ældrerådet – Pkt. 222 Workshop om behov for boliger til borgere med demens og særlige behov

Punkt 223: Orientering om Halsnæs HjælpemiddelService

27.60.00-A00-1-24

Sagens kerne

Visitationen har genåbnet det tidligere i Velfærdsbibliotek i en ny form. Udvalget orienteres om Halsnæs HjælpemiddelService.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse

Beslutning

Direktionens indstilling taget til efterretning

Sagsfremstilling

Den 2. maj åbnede dørene for Halsnæs HjælpemiddelService, som er placeret det samme sted som det oprindelige Velfærdsbibliotek - på Løvdalen Plejecenter.

Visitationen har i flere perioder registreret typer af opkald, der modtages i Slusen (Visitationens borgertelefon). Data viser, at 45-50% af opkaldene handler om hjælpemidler. Det er alt fra rådgivning, ansøgning, reparationsbehov, returnering, mv. Det viser, at mange borgere efterspørger viden om hjælpemidler. Derfor har Visitationen videreudviklet det oprindelige Velfærdsbibliotek, som havde karakter af showroom, til Halsnæs HjælpemiddelService, der både er showroom og et sted med mulighed for rådgivning.

I Halsnæs HjælpemiddelService er der hjælpemidler, pjecer og personlig betjening, så borgere kan komme ind uden forudgående aftale og bese og få rådgivning om hjælpemidler. Halsnæs HjælpemiddelService er ligeledes udstyret med 2-3 eksempler af de mest almindelige hjælpemidler således, at det er muligt for borgerne at møde op og få et hjælpemiddel med sig med det samme. Borgerne kan stadig henvende sig på Visitationens borgertelefon.

Halsnæs HjælpemiddelService har to ugentlige åbningsdage, hhv. tirsdag kl. 10.00-12.00 og torsdag kl. 14.00-16.00. Den sene torsdagstid er etableret af hensyn til, at borgere eller pårørende, der går på arbejde, har bedre mulighed for at kunne møde op.

Udviklingen af Halsnæs HjælpemiddelService foregår løbende. Det er dog vigtigt, at borgerne informeres om muligheden således, at Halsnæs HjælpemiddelService kan blive brugt af mange. Visitationen har store forventninger til, at Halsnæs HjælpemiddelService kan give en bedre og klart hurtigere service ift. hjælpemidler end tidligere.

Høring, dialog og formidling

Der er modtaget høringssvar fra Ældrerådet

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser

Bilag

Ældrerådet – Pkt. 223 Orientering om Halsnæs HjælpemiddelService

Punkt 224: Orientering om ny model for forebyggende hjemmebesøg

27.03.00-A00-5-24

Sagens kerne

Halsnæs Kommune skal jf. Serviceloven tilbyde forebyggende hjemmebesøg til særlige grupper af borgere. Visitationen vil indføre en ny model, som sikrer, at alle borgere i målgruppen får det lovpligtige tilbud om forebyggende hjemmebesøg og understøtter, at Visitationens forebyggende medarbejdere hovedsageligt besøger de borgere, der reelt har et behov.

Leder af Visitationen Peter Schultz deltager på udvalgsrådet.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse

Beslutning

Direktionens indstilling taget til efterretning

Sagsfremstilling

Halsnæs Kommune skal jf. Serviceloven tilbyde forebyggende hjemmebesøg til særlige grupper af borgere, som enten er defineret ved alder, ensomhed eller tab af ægtefælle. I dag tilbydes alle borgere, der møder kriterierne, et forebyggende hjemmebesøg. Visitation oplever at komme ud til borgere, der ikke har forebyggende behov. De har blot glemt at afslå tilbuddet. De forgæves besøg udgør en stigende andel.

Visitationen vil indføre en ny model, der sikrer, at alle borgere i målgruppen får det lovpligtige tilbud om et forebyggende hjemmebesøg og understøtter, at Visitationens forebyggende medarbejdere hovedsageligt besøger de borgere, der reelt har et behov. Den nye model indføres efter tæt samarbejde siden årsskiftet med Slagelse Kommunes forebyggelseskonsulenter, som aktuelt er præmieret med KL's Forebyggelsespris for kommunens arbejde med netop denne model. Visitationen vurderer, at den nye model vil gøre det muligt at yde en forbedret forebyggende indsats til de, der har behovet i en tid med en voksende aldrende befolkning.

Servicelovens §79a pålægger kommunerne at tilbyde forebyggende hjemmebesøg til borgere i bestemte alderstrin og på baggrund af visse sociale faktorer (fx ufrivillig ensomhed). Konkret får borgerne tilsendt et spørgeskema, som de bliver bedt om at udfylde. Visitationen vurderer, at de forebyggende hjemmebesøg forbedres, når de dels baseres på en større viden hos borgeren om egne sundhedsudfordringer og dels på den forebyggende visitators viden om borgeren. Denne tilgang følger Hjemmehjælpskommissionen fra 2013, der dengang udtrykte, at forebyggelsessamtaler baseret på et triageringsredskab målrettet borgernes funktionsniveau og forebyggelsespotentialer ville forbedre samtalerne, og det som borgeren vil få ud af samtalen. Visitationen vurderer i lighed med de kommuner, der har deltaget i udviklingen af modellen, at bestemmelserne i Servicelovens § 79a overholdes. Visitationen foreslår at bruge Slagelses model og sende spørgeskemaet ud til alle borgere, der møder kriterierne i loven. Herved vurderer Visitationen, at der ikke ændres grundlæggende ved kommunens kvalitetsstandarder.

Den nye model er hentet fra et kvalitativt arbejde, som en række danske og tyske kommuner har udført i samarbejde med tre universiteter og med fondsmidler fra EU. I arbejdet er der udviklet et evidensbaseret, generisk og gennemtestet spørgeskema (WIPP 360). Spørgeskemaet sendes til borgerne via E-Boks. Når en borger har besvaret de knap 20 spørgsmål, kategoriseres borgeren i enten en grøn, gul eller rød kategori. Den grønne kategori indikerer, at der ikke er basis for tilbud om et forebyggende besøg. Den gule kategori medfører, at borgeren tilbydes, at kontakte Visitationen, såfremt de ønsker et forebyggende hjemmebesøg. Og den røde kategori medfører, at borgeren tilbydes en dato for et forebyggende hjemmebesøg af Visitationen. Alle borgere, der er fritaget for digital post, er pr. definition i rød kategori. Spørgeskemaet lever op til alle GDPR-regler.

Denne model er gennemtestet i en del kommuner, og erfaringerne er gode. Af alle spørgeskemaer, der udsendes, modtages besvarelse fra ca. 50 %. En undersøgelse af den halvdel, der ikke svarer, har vist, at borgerne er i den grønne kategori. Den halvdel man modtager besvarelse fra fordeler sig i hhv. 42 % grøn, 25 % gul og 33 % rød. Derudover har andre kommuner erfaret, at borgerne i den grønne kategori ikke ønsker et besøg fra kommunen. Erfaringer viser endvidere, at de borgere i den gule kategori, der har et behov for et besøg, også er dem, der kontakter Visitationen efterfølgende. Resultaterne viser, at det er de borgere med de største forebyggelses- og evt. visitationsbehov, der ender i den røde kategori.

Den løbende opsamling af data fra spørgeskemaerne giver kommunerne en helt ny viden om forebyggelses- og komplikationsudfordringerne rundt om i kommunen. I Slagelse fandt man fx, at borgere i landområderne havde særlige behov, som borgere andre steder i kommunen ikke havde. Herved kunne Slagelse Kommune målrette nye indsatser langt mere præcist end tidligere.

Den nye model forventes at sikre, at Visitationen i langt højere grad fremover kan tilgodese borgerne ud fra konkrete behov. Samlet set forventes det samlede ressourcetræk på forebyggende hjemmebesøg at være uændret. Visitationen forventer med denne videnskabelige og erfaringsbaserede tilgang at kunne styrke forebyggelsesindsatsen. Desuden kan data fra den viden, der opnås fra den løbende indsamling af anonymiserede data bidrage til at planlægge og målrette arbejdet med forebyggelse og sundhedsfremme.

Lov- og plangrundlag

Serviceoven §79a

Høring, dialog og formidling

Der er modtaget høringssvar fra Ældrerådet

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Ældrerådet – Pkt. 224 Orientering om ny model for forebyggende hjemmebesøg

Spørgeskema - Forebyggende hjemmebesøg.pdf

Punkt 225: Orientering fra formanden

00.00.00-G01-221-21

Beslutning

Direktionens indstilling taget til efterretning

Punkt 226: Underskriftsark

00.00.00-G01-221-21

Beslutning

Protokollen godkendt

Thue Lundgaard (Ø)
Formand

Kirsten A. Lauritsen (A)
Næstformand

Annette Westh (A)

Anja Rosengreen (F)

Ole S. Nielsen (O)

Sune Raunkjær (V)

Susan Eirfeldt (V)